

STORTINGET

Representantforslag 222 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Sigbjørn Gjelsvik, Geir Adelsten Iversen, Trine Fagervik, Sandra Borch, Lisa Marie Ness Klungland og Ole André Myhrvold

Dokument 8:222 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sigbjørn Gjelsvik, Geir Adelsten Iversen, Trine Fagervik, Sandra Borch, Lisa Marie Ness Klungland og Ole André Myhrvold om å la 16- og 17-åringer kjøre tryggere kjøretøy

Til Stortinget

Bakgrunn

Dagens regelverk for mopedbiler medfører at mange unge kjører rundt i kjøretøy med liten eller ingen reell beskyttelse for sjåfør og passasjerer ved ulykker. Det er et legitimt behov for mange unge å ha et kjøretøy som kan brukes hele året, og derfor bør man se på tekniske løsninger som gjør det mulig å la 16-åringer kjøre personbiler med restriksjoner. Gjennom dette vil 16- og 17-åringer kunne kjøre mer trafikksikre kjøretøy, og gradvis bygge mer erfaring med å kjøre vanlige personbiler i redusert hastighet, før man som 18-åring, som i dag, kan kjøre ordinære personbiler uten restriksjoner på alle veier i Norge og i mange andre land.

Forslagsstillerne mener dagens mopedbiler utsetter 16- og 17-åringene for betydelig trafikkrisiko. Maksimalfart på 45 km/t hjelper lite dersom man kolliderer med et annet og langt større kjøretøy. Mopedbiler kan etter dagens regelverk ha en maksimal vekt på 425 kg, noe som gir lite rom for passive sikkerhetsfunksjoner som airbag, deformasjonssoner og avanserte førerassistentsystemer (ADAS), som man finner i moderne biler.

Forslagsstillerne mener det bør gis begrenset førerrett for 16- og 17-åringer for kjøretøy med maksimalfart

på 60 km/t på veier med maksimal tillatt hastighet til og med 80 km/t. Dette under forutsetning av tilstrekkelig føreropplæring. Kjøretøyet må være tydelig merket, slik at andre trafikanter blir gjort oppmerksom på kjøretøyetets hastighetsbegrensning, etter modell av merking av tunge kjøretøy.

I Sverige har man ordningen med A-traktor, på folkemunne kjent som EPA-traktor. En A-traktor kan ha maksimal hastighet på 30 km/t og ett passasjersete og må ha tydelig merking av kjøretøyet med eget trekantet varselstilt for saktegående kjøretøy. Nedre aldersgrense er 15 år med førerkort for moped, klasse AM. Fartssperren kan enten oppnås ved plombering eller ved omprogrammering av motorstyringsenheten.

Forslagsstillerne mener en identisk løsning i Norge er lite hensiktsmessig. Formålet bak regelverket i Sverige var opprinnelig ikke å la 15-åringer kjøre ombygde kjøretøy, men å forenkle konvertering av ordinære kjøretøy til landbruksmaskiner.

Hensikten med forslaget som fremmes i dette dokumentet, er å la 16- og 17-åringer kjøre tryggere kjøretøy uten å måtte investere i egne mopedbiler. Forslagsstillerne vil ikke forskuttere hvilke tekniske løsninger som kan være aktuelle for fartssperre, men viser til at de fleste moderne biler har førerstøttefunksjoner for fart, som cruisekontroll eller intelligent fartsassistanse (ISA), som kunne vært tilpasset formålet. ISA er også påkrevd i alle nye biler i EU/EØS fra juli 2024.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket for mopedbiler med sikte på å legge til rette for at 16-åringer kan gis førerett for tryggere og mer trafikksikre kjøretøy.
2. Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid med å la 16-åringer som har gjennomført nødvendig opplæring, få begrenset førerett for personbiler med sperret maksimal hastighet på 60 km/t, avgrenset til veier med maksimal fartsgrense på 80 km/t.

10. april 2025

Sigbjørn Gjelsvik**Geir Adelsten Iversen****Trine Fagervik****Sandra Borch****Lisa Marie Ness Klungland****Ole André Myhrvold**